

SPIS TREŚCI

Milenium – zwycięstwo wiary nad komunizmem

Bartłomiej Noszczak – Święto ze skazą 3

Obchody Milenium Chrztu Polski były dziełem życia prymasa Stefana Wyszyńskiego. Cieniem na tym wydarzeniu kładła się opresyjna polityka wyznaniowa ekipy Władysława Gomułki.

Łucja Marek – Droga do obchodów jubileuszowego roku 1966 14

Grzegorz Polak – Nieznane oblicze polskiego Milenium 28

Polskie Milenium zostało bardzo dobrze opisane i udokumentowane. A jednak ciągle odkrywamy w nim nieznanne lub mniej znane wątki niezwykle ważne dla dziedzictwa chrześcijańskiego.

Ewelina Ślązak – Obchody Milenium Chrztu Polski w diecezji łódzkiej 39

Krzysztof Sychowicz – Łomża – Drohiczyn – Białystok – komunistyczne władze na milenijnym szlaku 49

Mariusz Krzysztofiński – Milenijna ofensywa Kościoła 58

Obchody milenijne w diecezji przemyskiej zbiegły się z początkiem posługi bp. Ignacego Tokarczuka, który bardzo szybko dał się poznać jako gorliwy obrońca Kościoła i pasterz bliski wiernym.

Sylwetki

Sebastian Pilarski – Życiorys zawikłany. Józef Torwiński (1890–1980) 66

Paweł Chojnacki – Emigrejtan. Zygmunt Nowakowski (1891–1963) 80

Wychodząc 3 września 1939 r. z nowiutkiej willi, ppor. rez. Zygmunt Nowakowski pozostawiał za sobą świetnie rozwijającą się karierę felietonisty i aktora oraz legendę niezwyklej postaci podwawelskiego grodu.

Komentarze historyczne

Teodor Gąsiorowski – „Tobruckie szczyry”
w afrykańskim piekle. Samodzielna
Brygada Strzelców Karpackich 90

Niemcy i Włosi w 1941 r. miesiącami usiłovali zdobyć tobrucką twierdzę. Bronili jej wraz z aliantami żołnierze polskiej Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich – pozbawieni wody, prażeni afrykańskim słońcem, kryjący się w płytkich dziurach na linii frontu. Nadludzkiem wysiłkiem utrzymali miasto i doczekali brytyjskiej odsieczy.

Jiří Plachý – Za naszą i waszą wołość.
Czesi i Słowacy oraz Polacy w bitwie
o Tobruk 100

Ewa Kowalska – Nieśli otuchę innym
jeńcom. Kapelani – ofiary Katynia . . . 112

Dariusz Zalewski – Katastrofa w elektrowni
jądrowej w Czarnobylu 121

Andrzej Kaczorowski – Zaczęło się
na Gimnastycznej 128

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników
Indywidualnych „Solidarność” obchodzi 12 maja czterdziestą
rocznicę rejestracji.

Andrzej Grajewski – Historyczna misja
prymasa Glempa 146

Kardynał Józef Glemp w 1988 r. odegrał ważną rolę
w działaniach Stolicy Apostolskiej na Wschodzie. Budował
mosty do rosyjskiego i białoruskiego prawosławia, prowadził
dialog z grekokatolikami, tworzył warunki do odbudowy
polskiego duszpasterstwa na Białorusi i Ukrainie.

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
Adam Hlebowicz, dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr hab. Sebastian Ligarski, dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
dr Filip Gańczak (filip.ganczak@ipn.gov.pl),

Jakub Gołębiowski

(jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),

Jan M. Ruman – redaktor naczelny

(jan.ruman@ipn.gov.pl),

Andrzej Sujka (andrzej.sujka@ipn.gov.pl),

Ewa Tylus (ewa.tylus@ipn.gov.pl),

Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),

Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat: Maria Wiśniewska

(tel. 22 5818819, maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny: Sylwia Szafrńska

Projekt okładki i tamania:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyń

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

Na okładce:

Uroczystości milenijne na Jasnej Górze, 1966 r.

Fot. Instytut Prymasowski